

Onderpresteren

Programma

- Kennismaking
- Onderpresteren = gevorderd thema
- Wat kun je lezen?
- Wat is onderpresteren wel/niet?
- Komt het vaak voor?
- Hoe signaleer je onderpresteren?
- Hoe speelt motivatie en interesse een rol bij onderpresteren?
- Aanbieding: van signaleren naar een aanpak van onderpresteren

Specialist hoogbegaafdheid

*een specialisme met thematiek voor **ieder kind!***

Ieder kind?

www.wijssein.nl

www.specialisthoogbegaafdheid.nl

SONJA MORBÉ

En nog een website.....

Website: online.wijssein.nl

WijsBeleid HB
Specialist HB
HB in de praktijk
Inloggen

Welkom bij de online academie van WijsSein

log in met je gebruikersnaam en wachtwoord, kies je programma en start met online leren

[Klik hier om in te loggen](#)

WijsBeleid HB
Specialist HB
HB in de praktijk
Inloggen

Welkom!

Wat leuk! Je hebt interesse in lessen over passend onderwijs voor (hoogbegaafde leerlingen). Wij willen jou een inspirerende, leerzame tijd geven met onze online lessen. Op deze hoofdpagina vind je alle delen van de 5 modules die horen bij de opleiding specialist hoogbegaafdheid. Meer informatie over deze mooie opleiding kan je vinden op onze website: Specialist Hoogbegaafdheid

WijsBeleid HB
Specialist HB
HB in de praktijk
Inloggen

Welkom!

Op deze hoofdpagina vind je de lessen van het programma 'WijsBeleid HB'.

WijsBeleid HB
Specialist HB
HB in de praktijk
Inloggen

Welkom!

Wij willen jou een inspirerende, leerzame tijd geven met onze online lessen. Op deze hoofdpagina vind je de lessen van het programma 'HB in de praktijk'. We hebben ook het programma 'specialist HB'. Meer informatie over dit programma kun je vinden op onze website: Specialist Hoogbegaafdheid

Mijn moeder leerde mij in 1975

Erkenning!

- ‘Slim zijn is fijn.
- En slim zijn is ook moeilijk. Je denkt én
- *voelt* complexer.’

Mijn vader leerde mij in 1980

Meerdere
antwoorden
goed. Blijf
creatief!

- 'Kijk zelf.
- Wat zie jij?'

Onderpresteren = gevorderde module

Heb je de
benodigde
voorkennis?

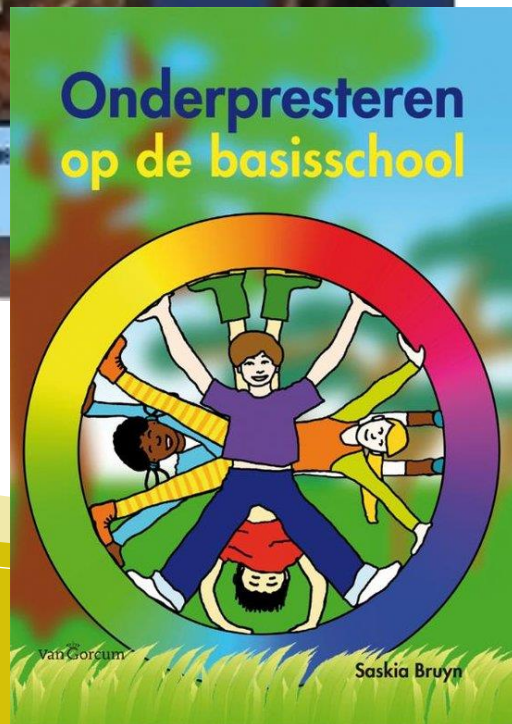
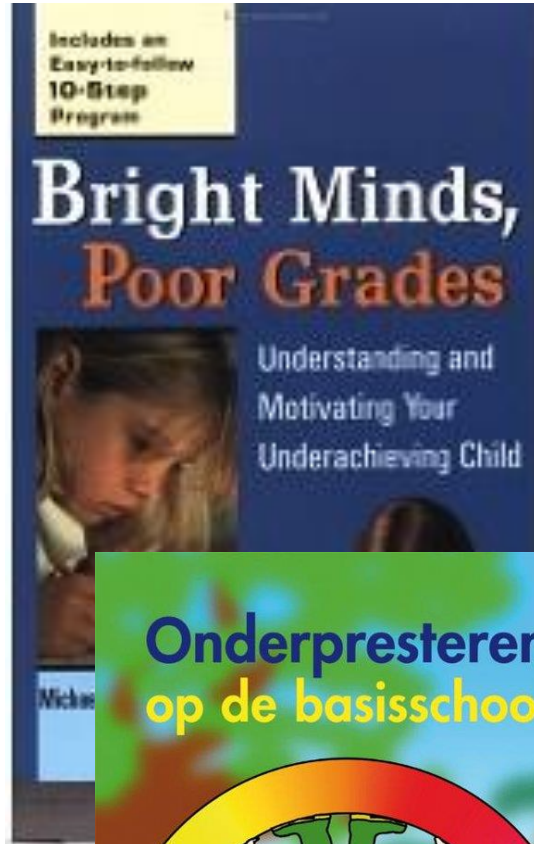
Benodigde kennis:

- De kenmerken van hoogbegaafdheid
- Hoe je het reguliere werk compact
- Hoe je goed verrijkingswerk aanvult
- Hoe je een groei mindset faciliteert
- Hoe je anders voelen / denken als potentieel ontwikkelt
- Hoe je executieve vaardigheden traint

Daarna komt:

- ✓ Zien wélke (omgevings)conditie niet optimaal is bij jouw casus om te presteren naar vermogen;
- ✓ Wat de 1e stap in aanpak is om de (omgevings)conditie te verbeteren
- ✓ Zien dat onderpresteren vaker een *institutioneel* aanpassing nodig heeft in plaats van een *leerling* aanpak in werkhouding

Lezen over onderpresteren

Werkboek voor PO leerlingen

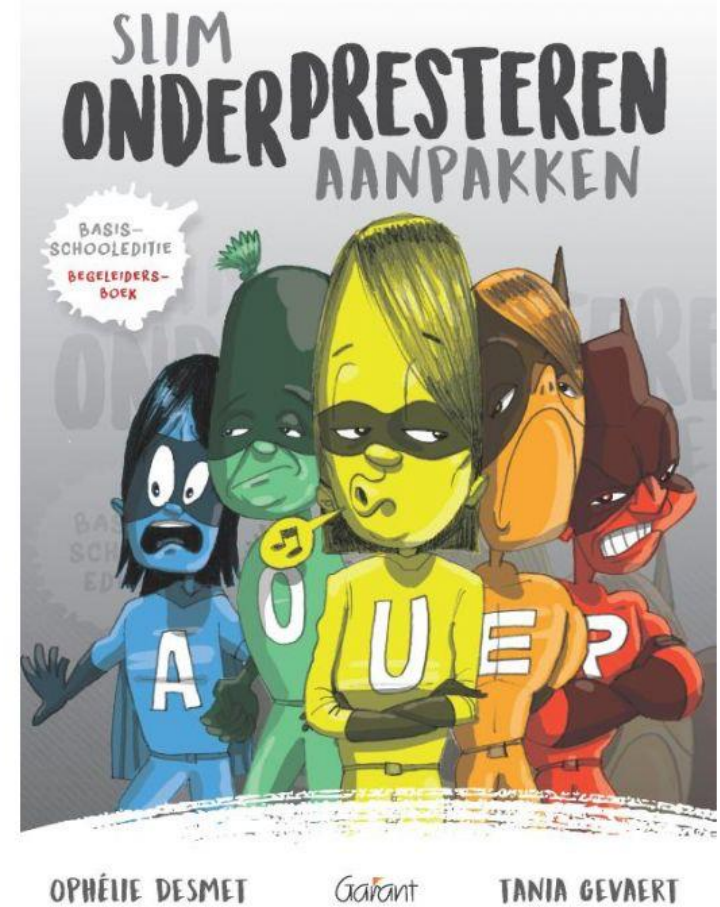

De kracht in jezelf

Inhoud

Voorwoord	4
Voor welke kinderen is deze map bedoeld	5
1. Aanleg en leren	6
2. Aanleg en toch geen hoge prestaties	9
3. Signalen van onderpresteren	13
4. Hulp bieden bij leren leren en onderpresteren	15
5. Doel van deze map	17
6. Tips voor de begeleider	19
7. Overzicht van de werkbladen	21
8. Werkbladen	23
Brief voor de leerling	24
Hoofdstuk 1 Het begint bij jou	26
Hoofdstuk 2 Jouw omgeving	49
Hoofdstuk 3 Wijze van leren	71
Hoofdstuk 4 Nog meer over leren	96
9. Bijlage	116
Metacognitieve kijkwijzer	117
Actief Leer schema's	119
Model van Talent Ontwikkeling	142
Actief Leerwijzer	143

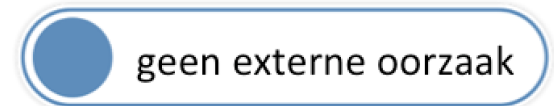
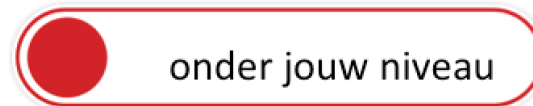
Werkboek voor PO leerlingen

Wat is onderpresteren?

Onderpresteren is **een werkhoudingsprobleem, waarbij de volgende vier elementen aanwezig zijn:**

1. je presteert onder jouw niveau
2. het onderpresteren is structureel
3. het is geen gevolg van een externe oorzaak (ziekte, aandoening, trauma)
4. het gedrag is pervasief: het komt tot uiting op meer dan één terrein of levensgebied

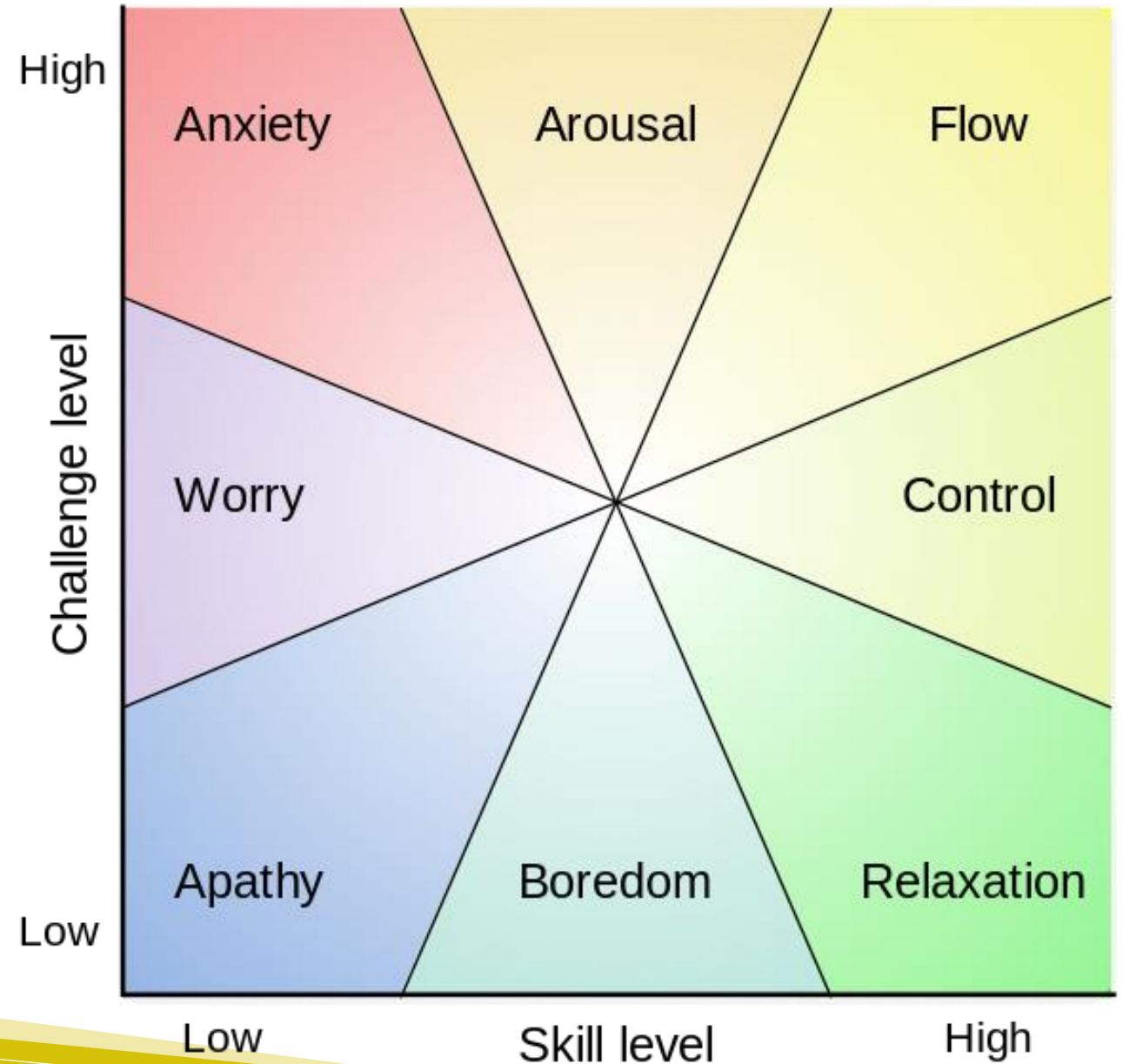
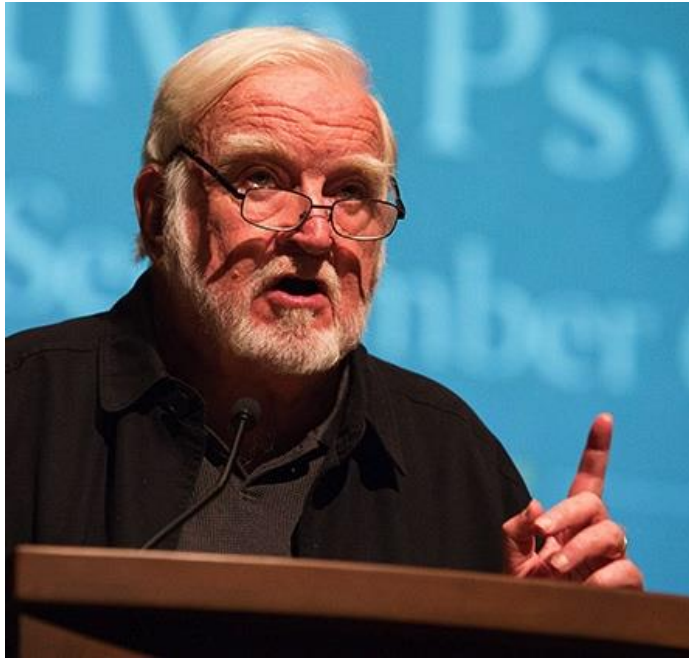

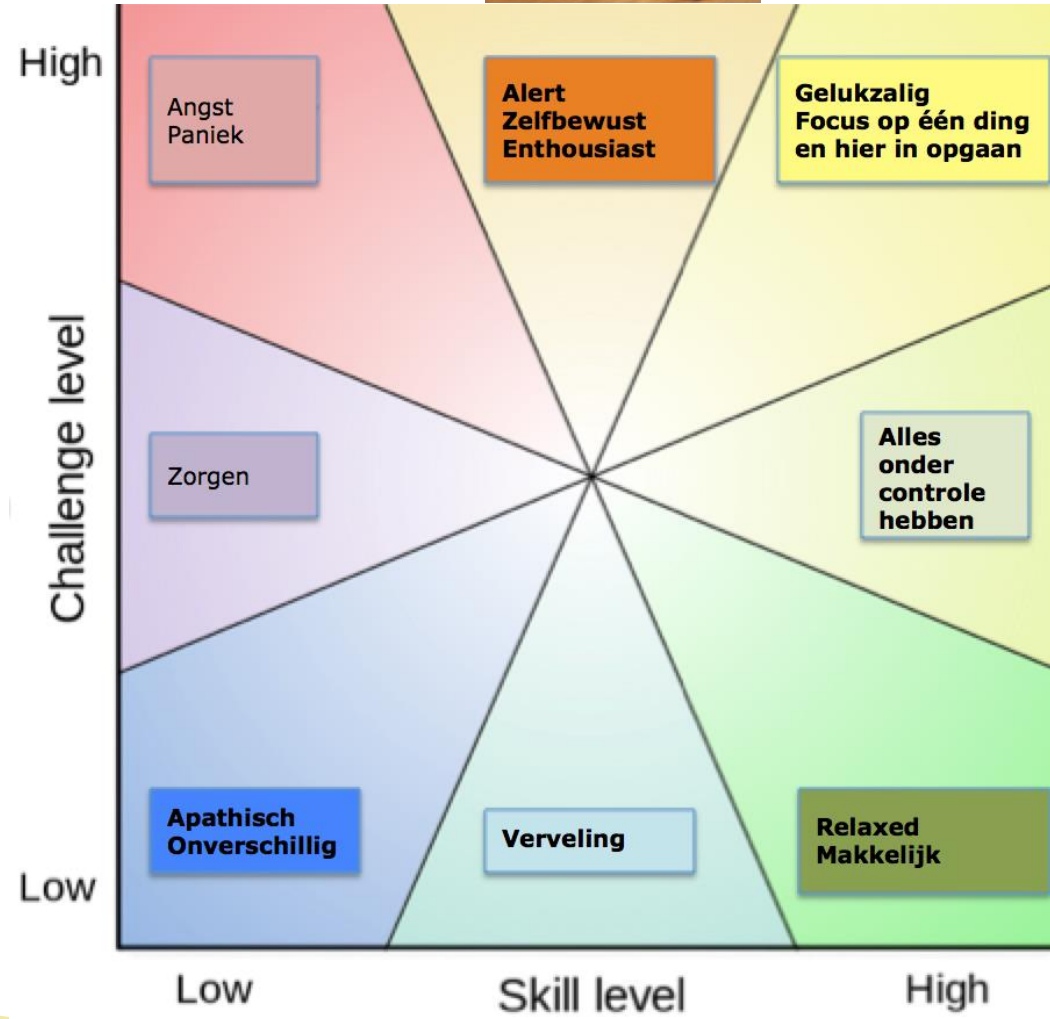
Relatief & Absoluut onderpresteren

Talent X Inzet X Strategie (aanpak) = Resultaat

2	X	10	X	10	= 200
10	X	2	X	2	= 40 → Absoluut onderpresteren
10	X	2	X	10	= 200 → Relatief onderpresteren
10	X	3	X	10	= 300 → Relatief onderpresteren

Mihaly Csikszentmihalyi

Video's zijn beschikbaar voor collega's / ouders

WijsBeleid HB
Specialist HB
HB in de praktijk
Inloggen

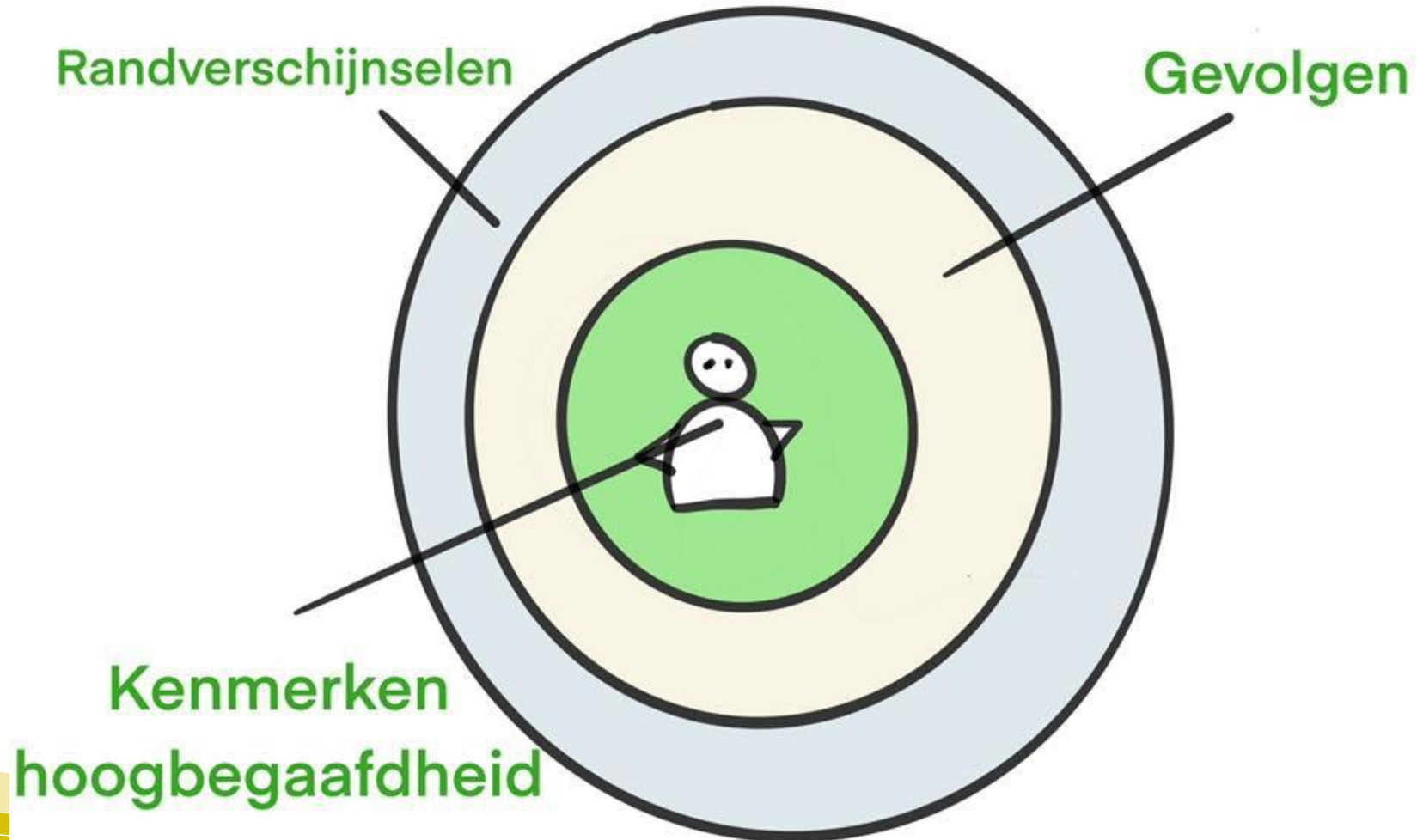
Klik op het plaatje van de module die je wilt kijken

Ik heb een vraag. Mail ons!

<https://online.wijssein.nl/hb-in-de-praktijk/>

Is onderpresteren een HB kenmerk?

Komt onderpresteren vaak voor?

- 10-18% onderpresteerder in het basisonderwijs
- 30-60% onderpresteerder indien hoogbegaafd
- 92-94% wordt niet gesignaleerd door leerkrachten

Bronnen

Onderwijsraad 2007 | *Presteren naar vermogen*

Dr. S.Doolaard & M. Oudbier 2010 | *Onderwijsaanbod aan (hoog)begaafde leerlingen in het basisonderwijs*

Zijn zoveel kinderen onderpresteerder (karakter eigenschap) of zeggen deze cijfers iets over ons onderwijs aanbod?

Wel of niet onderpresteren? Hoe komt dit?

Erik van den Boom

Laura Dekker

Laurent Simons

Hoe ga je onderpresteren *beter* signaleren?

Drie stappen:

1. Verdiep je in de signalen van onderpresterend gedrag bij een kind (volop lijstjes)
2. Sluit andere voorwaarden uit: interne/externe factor een oorzaak, is het structureel en pervasief.
3. Weet én zie of het kind werkelijk leert

1. Signaleren onderpresteren: de lijstjes

Kenmerken van (hoog)begaafde onderpresteerders

Kenmerk	Toelichting
Grote en uitzonderlijke kennis (+)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen hebben vaak kennis die nog niet in de groep is behandeld en een grote algemene ontwikkeling.

Grote interesse (+)	Grote verbeelding (+)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen hebben vaak een levendige, grote verbeelding en zijn creatief.
	Hoge mate van sensitiviteit (+)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen geven vaak blijk van een enorme sensitiviteit: ten opzichte van zichzelf, maar ook van anderen. Dit maakt dat ze erg gevoelig kunnen zijn.

Wisselend schoolwerk (+/-)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen zien: afnemen van schoolprestaties; vaak schoolprestaties komen bij schoolprestaties	Afnemende schoolprestaties (-)	Opvallende leerling; elk geval; vaak schoolprestaties voor niet schoolwerk	Haperende sociaal-emotionele ontwikkeling (-)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen zijn vaak ontevreden over zichzelf en de verrichte werkzaamheden, vermijden nieuwe activiteiten uit angst voor mislukking, hebben minderwaardigheidsgevoelens, zijn wantrouwend of onverschillig en doen niet graag mee aan groepsactiviteiten, zijn minder populair bij leeftijdsgenootjes en zoeken vriendjes onder gelijkgestemden.
-----------------------------------	---	---------------------------------------	--	--	---

Positief thuiswerk (+)	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen zijn vaak weinig taakgericht. Ze hebben een laag werktempo, hebben hun huiswerk vaak niet af, stellen zichzelf onrealistische doelen, zijn snel afgeleid, vergeetachtig en/of impulsief, hebben geen duidelijk leertraject voor ogen, hebben een korte spanningsboog, voelen zich hulpeloos, willen niet geholpen worden en willen zelfstandig zijn.	Negatief gedrag (-)	In de klas; gedrag; dromen conform	Geringe taakgerichtheid (-)
-------------------------------	---	----------------------------	------------------------------------	------------------------------------

	Onderpresterende (hoog)begaafde leerlingen hebben vaak een wisselende motivatie, hebben een hekel aan routine, verzetten zich tegen autoriteit, nemen geen verantwoordelijkheid voor hun eigen daden en staan onverschillig of afwijzend tegenover de school.	Negatieve houding (-)
--	---	------------------------------

www.talentstimuleren.nl

2. Sluit aspecten uit

Geen onderpresteren als:

- Incidenteel, een bepaalde periode
- Interne of externe oorzaak voor verminderde prestatie
- Niet pervasief.....want wat als de werkhouding uitstekend is ergens anders dan op school.....

3. Weet jij of jouw leerling leert?

- Leergedrag kán zichtbaar zijn
- Leren kán meetbaar zijn

Opdracht: leert het kind?

Maak in tweetallen een mindmap **hoe je kan zien of weten** dat een leerling leert.

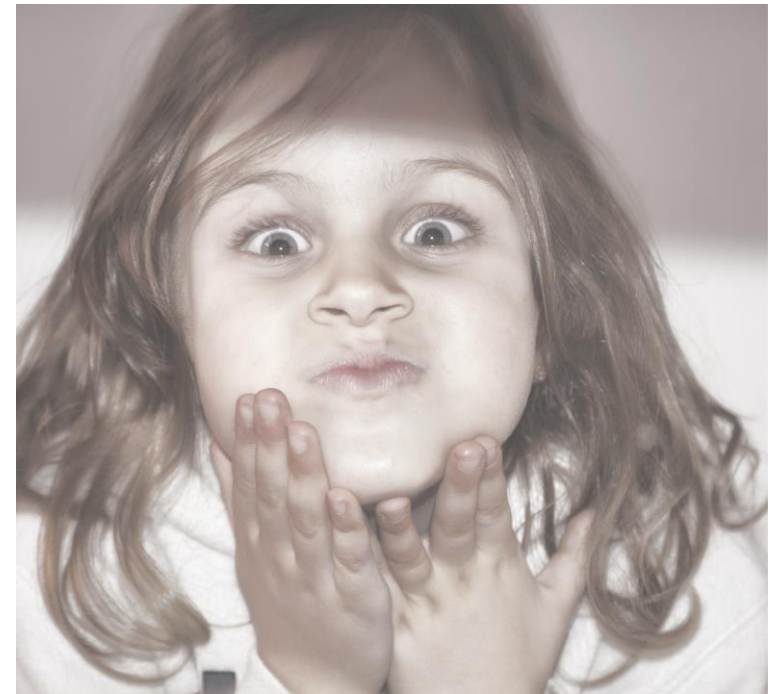
Leren bij een leerling signaleren

A. Leren is meetbaar:

- ✓ Staat het niveau van het kind vast?.....dat is wat anders dan weten dat een leerling allemaal I-scores haalt op cito....
- ✓ Is de stof op het juiste niveau?

B. Leergedrag is zichtbaar:

- ✓ Reageert het op instructies?
- ✓ Durft het kind te exploreren?
- ✓ Gaat het de opgegeven taak aan: beginnen?
- ✓ Komt het tot werken: volhouden van werken?
- ✓ Geeft het aan als het vastloopt?
- ✓ Durft het om hulp te vragen?
- ✓ Kan het ook taken afronden?
- ✓ **En: zie je de ogen van het kind stralen..?**

De rol van motivatie / interesse op onderpresteren

HB

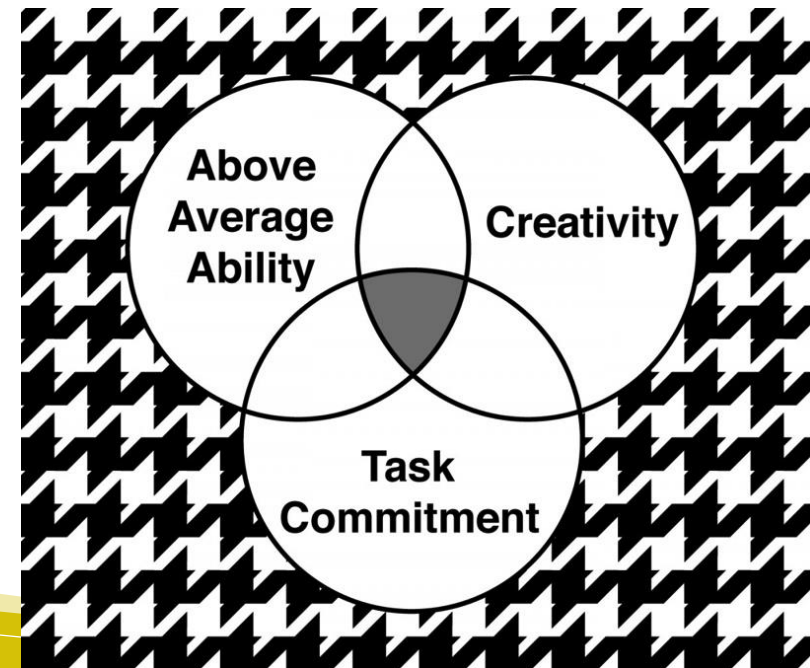

<https://www.specialisthoogbegaafdheid.nl/werken-hb-kids/hoogbegaafd-en-saai-dingen-doen/>

Joseph Renzulli

*(Hoog)begaafd **gedrag** zien we bij gebruik van **bepaalde kwaliteiten**:*

- ✓ *bij bepaalde mensen, **niet** alle mensen*
- ✓ *op bepaalde momenten, **niet** altijd*
- ✓ *in bepaalde gebieden die hun **interesse** heeft, **niet** alle gebieden*

Advies Joseph Renzulli en Sally Reis

Voorwaarden verrijgingsclusters:

- **Kernwoorden** van verrijking: 1. **plezier** 2. **betrokkenheid** en 3. **enthousiasme bij het leren**
- **Maak het betekenisvol:** een product, voorstelling, publicatie, presentatie, wedstrijd of competitie, een dienst of dienstverlening voor de maatschappij
- **Durf anders te organiseren**

Van signaleren naar een aanpak

**Module 3
Aan de slag**
Executieve
Functies

**Module 3
Aan de slag**
Creativiteit &
Autonomie
Deel 1

**Module 3
Aan de slag**
Creativiteit &
Autonomie
Deel 2

**Module 3
Aan de slag**
Sensitiviteit

**Module 3
Aan de slag**
Mindset

**Module 3
Aan de slag**
Evaluatie

**Module 4
Jouw rol**
Onderpresteren
Aanpakken
Deel 1

**Module 4
Jouw rol**
Onderpresteren
Aanpakken
Deel 2

**Module 4
Jouw rol**
Begeleiding &
Coachen

Ik heb een vraag, mail ons!

Aanbieding:

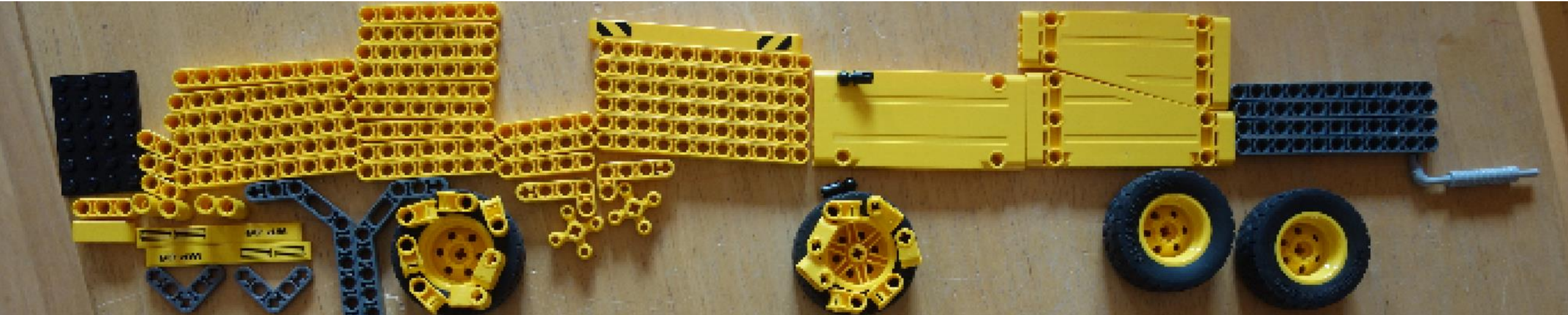
- **Geldig tot 1 juli 2021 voor module 4**
- 250 euro normaal voor deze 3 delen
- **Korting: 25%** = 187,50 euro
- Gebruik code: **LHA2021**
- Bestelformulier:

<https://www.specialisthoogbegaafdheid.nl/online/>

Vragen?

Tot de volgende keer!

WijSein

www.wijsein.nl
online.wijsein.nl
www.specialisthoogbegaafdheid.nl